Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка

Микола Васильович Никончук

(5 червня 1937 – 3 квітня 2001)

до 85-річчя від дня народження

Я – син і патріот Полісся.
Я такий, як моя земля.
М. В. Никончук

Житомир 2022

Микола Васильович Никончук - український мовознавець, дослідник у галузі діалектології та лінгвістичної географії, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Житомирського державного університету імені Івана Франка 1973–2001.

За серію праць, присвячених екології поліської духовної культури, Американський бібліографічний інститут (штат Південна Кароліна) присвоїв Миколі Васильовичу титул «Людина року – 98».

Никончук М. В. – засновник відомої у слов’янському світі Житомирської діалектологічної школи.

На базі кафедри Миколи Васильовича Національна Академія наук України створила Північний український діалектологічний центр.

Наукову роботу Микола Васильович поєднував з поетичною. З-під його пера в світ вийшли шість збірок: «Зворини», «Незгаркамінь», «Грезно», «Її величність – жінка», «Тріумфальна арка», «Голгофа», а також поетична збірка поліського гумору «Шиндрики да миндрики».

До списку увійшли наукові видання, статті з періодичних видань, збірників, літературно-художні видання, які є у фондах бібліотеки Житомирського державного університету ім. І. Франка , а також електронні ресурси.

Окремі наукові видання:

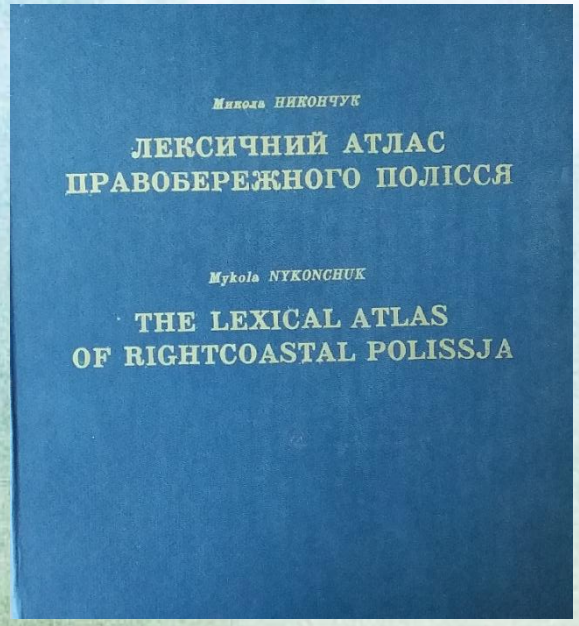

Никончук М. Лексичний атлас Правобережного Полісся / Микола Никончук ; Житомир. держ. пед. ін-т ім. І. Франка = The lexical atlas of rightcoastal Polissja. – Київ ; Житомир : Держ. картогр. ф-ка, 1994. –21 с. : (200 карт).

Цей атлас як дарунок української держави розісланий у всі провідні бібліотеки світу, в тому числі і в бібліотеку Конгресу США.

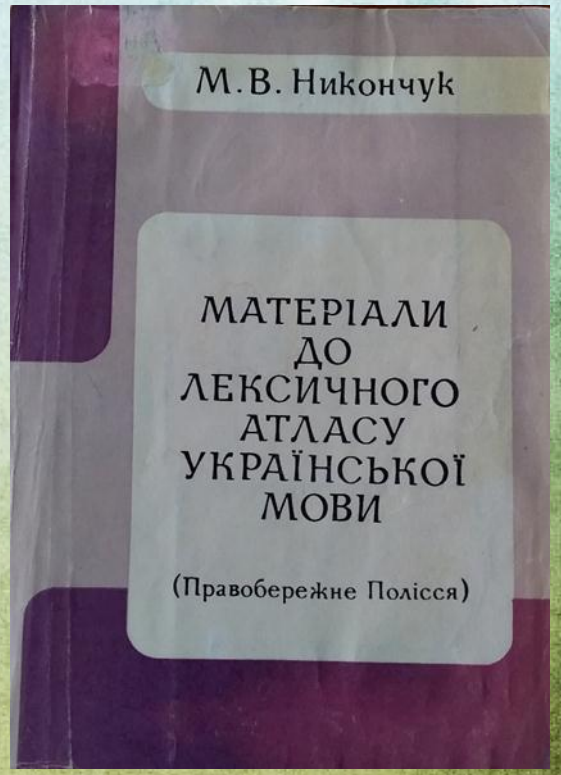

Никончук М. В. Матеріали до лексичного атласу української мови : (Правобережне Полісся) / М. В. Никончук ; Акад. наук УССР, Ін-тут мовознавства ім. О. О. Потебні ; Житомир. держ. пед. ін-т ім. І. Франка. – Київ : Наук. думка, 1979. - 312, [2] с.

Никончук М. В. Будівельна лексика Правобережного Полісся в лексико-семантичній системі східнослов'янських мов / М. В. Никончук, О. М. Никончук ; Акад. наук УРСР, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; Житомир. держ. пед. ін-т ім. Івана Франка. — Житомир, 1990. — 369 с.

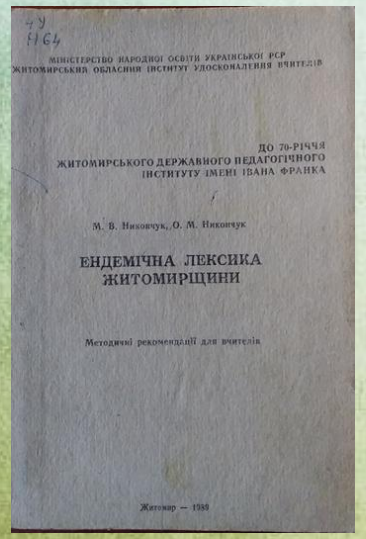

Никончук М. В. Ендемічна лексика Житомирщини / М. В. Никончук, О. М. Никончук. – Житомир, 1989. – 272 с. – Бібліогр.: с. 240-271.

Никончук М. В. Поліська лексика народної медицини та лікувальної магії / М. В. Никончук, О. М. Никончук, В. М. Мойсієнко ; Північноукр. діалектол. центр Житомир. держ. пед. ун-ту ім. І. Франка. – Житомир : Полісся, 2001. – 142 с.

Никончук М. В. Сільськогосподарська лексика Правобережного Полісся / М. В. Никончук ; Акад. наук УССР, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; Житомир. пед. ін-тут. – Київ : Наук. думка, 1985. – 310, [2] с.

Назви одягу та взуття правобережного Полісся / М. В. Никончук, О. М. Никончук, Г. М. Доброльожа, Г. І. Гримашевич. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 1998. – 230 с.

Никончук М. В. Транспортна лексика Правобережного Полісся в системі східнослов'янських мов / М. В. Никончук, О. М. Никончук ; Акад. наук УРСР, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; Житомир. держ. пед. ін-т ім. Івана Франка. – Київ : Наук. думка, 1990. – 291 с. – Бібліогр.: с. 273-290.

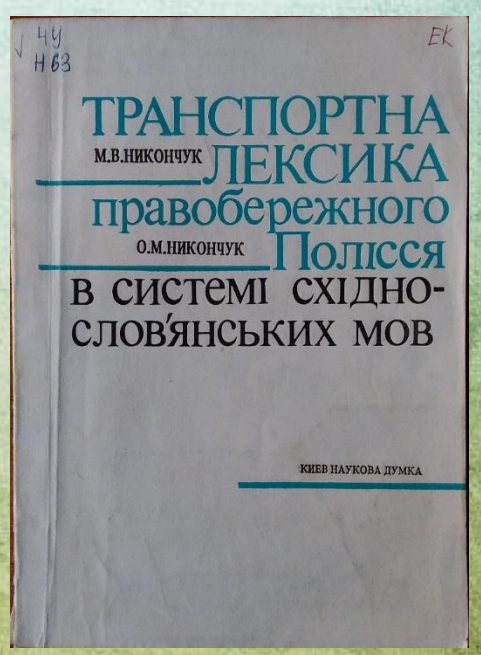

Статті:

- Никончук М. В. Житомирськополісько-білоруські лексико-семантичні ізоглоси / М. В. Никончук// Праці XIII Республіканської діалектологічної наради / Акад. наук УРСР ; Акад. наук УРСР. – Київ : Наук. думка, 1970. – С. 258-266.
- Никончук М. В Нефогностичні мотиви в поліській лексичній номінації / Микола Никончук // Волинь-Житомирщина : іст.-філол. зб. з регіон. пробл. / [ред.: В. Єршов, В. Мойсієнко]. - Житомир, 1998. - Вип. 3. - С. 22-31. - Бібліогр.: с. 31.
- Никончук М. В. Північне наріччя // Українська мова : енциклопедія. — Київ, 2004. — С. 482.
- Никончук М. В. Про словотворчу специфіку житомирсько-поліських говірок / М. В. Никончук // Питання словотвору східнослов'янських мов : матеріали міжвуз. респ. наук. конф. / ред.: В. О. Горпинич, М. А. Жовтобрюх, А. П. Медушевський. - Київ : Наук. думка, 1969. - С .104-106.
- Никончук М. В. Середньополіський говір // Українська мова : енциклопедія. — Київ, 2004. — С. 581.
- Никончук М. В. Членування правобережнополіського діалектного масиву за ендемічними даними лексики і семантики // Мовознавство. — 1981. – № 4. – С. 50-55.

Літературно-художні видання:

Никончук М. В. Веселе мовознавство : Українська мова в жартах та анекдотах / Микола Никончук, Олександр Никончук. - Житомир : Полісся, 1999. - 243 с.

Никончук М. Голгофа : поема та вірші / Микола Никончук. - Житомир : Полісся, 2000. - 170 с.

Никончук М. Грезно : кн. поезій / Микола Никончук. - Житомир : Поліграфіка, 1996. - 184 с.

Никончук М. Тріумфальна арка : поетична книга про видатних коханок світу / Микола Никончук. - Житомир : Полісся, 2000. - 146 с.

Никончук М. Зворини / Микола Никончук ; ред. М. М. Жайворон ; упоряд. В. М. Михайлов. - Житомир : [б. в.], 1992. - 95 с.

Никончук М. ЇЇ величність жінка : позії / Микола Никончук. - Житомир : Полісся, 1999. - 270, [1] с.

Никончук М. Незгаркамінь : книжка віршів / Микола Никончук. - Житомир : [б. в.], 1993. - 172, [1] с.

Никончук М. Шиндрики да миндрики : кн. поліського гумору / Микола Никончук. - Житомир : Полісся, 2000. - 209 с.

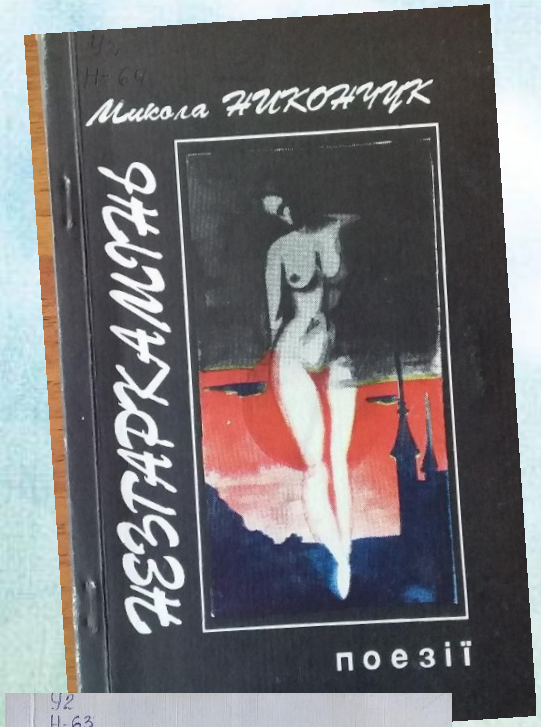
Микола НИКОНЧУК
ЖЕНЩИНА
поезії

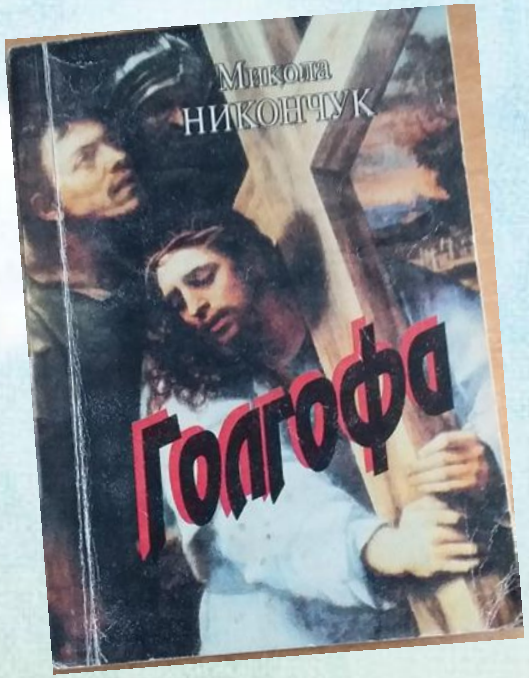
Микола
НИКОНЧУК
Голгофа

МИКОЛА НИКОНЧУК
ТРІУМФАЛЬНА
АРКА
ПОЕТИЧНА
КНИГА
ПРО
ВИДАТНИХ
КОХАНОК
СВІТУ

Микола Никончук
ГРЕЗНО
Книга поезій

Микола Никончук
ЇЇ ВЕЛИЧНІСТЬ
ЖІНКА

Микола НИКОНЧУК
Олександр НИКОНЧУК
Веселе товариство

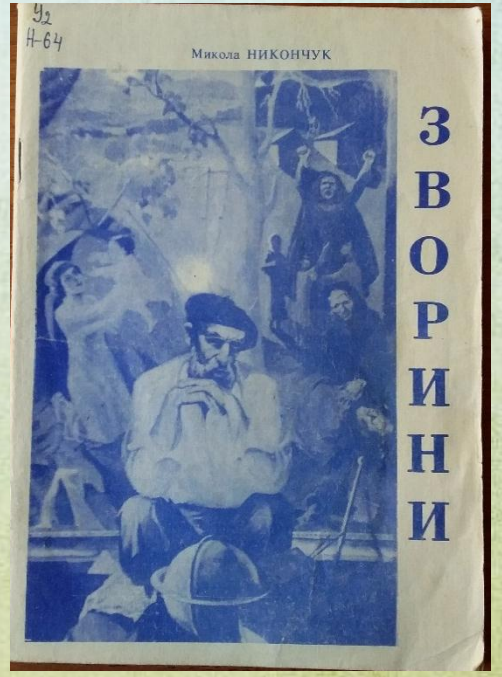
Микола НИКОНЧУК
ЗВОРИНИ

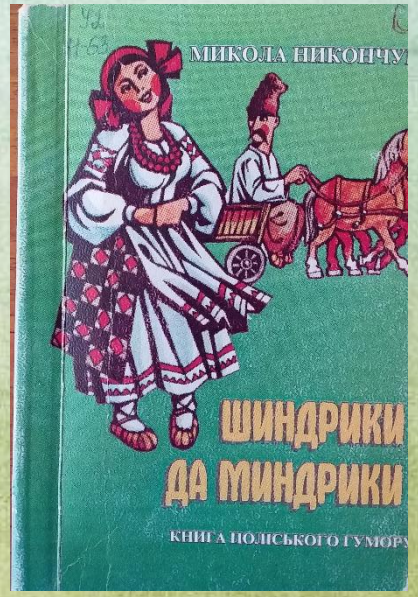
МИКОЛА НИКОНЧУ
ШИНДРИКИ
ДА МИНДРИКИ
КНИГА ПОЛІСЬКОГО ГУМОРУ

Література про М. В. Никончука:

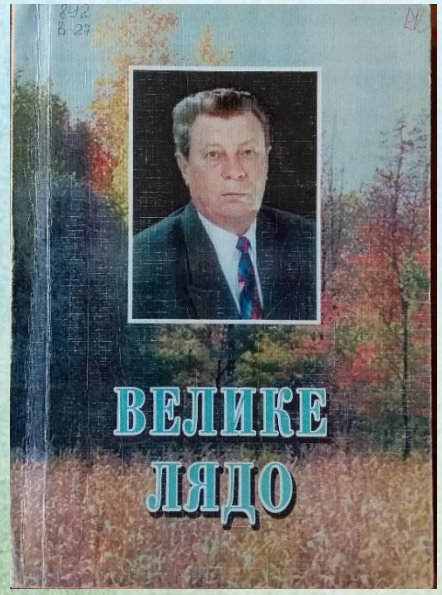

- Велике лядо : зб. ст., присвяч. 60-річчю д-ра філолог. наук проф. Миколи Васильовича Никончука / Житомир. держ. пед. ін-т ім. І. Франка, Каф. укр. мови ; відп. ред. О. М. Никончук ; редкол. В. М. Мойсієнко [та ін.]. – Житомир : Вид-во ЖДПУ ім. І. Франка, 1997. - 256 с. : к., схеми.
- Поліські зворини : зб. пам'яті проф. Миколи Васильовича Никончука (1937-2001) / відп. ред. В. М. Мойсієнко. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. – 245 с.
- Гриценко П. Ю. Никончук Микола Васильович // Українська мова : енциклопедія. – Київ, 2004. – С. 412.

Електронні ресурси:

Никончук Микола Васильович // Науковці України XX-XXI століть : метабібліографія / Ін-т енциклопед. досліджень Нац. Акад. наук України. – Київ, 2010. – С. 206. – Режим доступу: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/31679/1/metabibliografiia.pdf. – Дата перегляду: 27.05.2022.

Весельська Г. Функціонування сурядних сполучників у поетичній творчості М. В. Никончука / Галина Весельська // Волинь-Житомирщина : іст.-філол. зб. з регіон. пробл. — Вип. 24. - Житомир, 2013. – С. 235-242. – Режим доступу: http://library.zu.edu.ua/vz/24/Vg_2013_24_26.pdf. – Дата перегляду: 27.05.2022.

Вольська Ю. Особливості поетичного синтаксису Миколи Никончука / Юлія Вольська // Волинь-Житомирщина : іст.-філол. зб. з регіон. пробл. – Вип. 24. – Житомир, 2013. – С. 243-246. - Режим доступу: http://library.zu.edu.ua/vz/24/Vg_2013_24_27.pdf. – Дата перегляду: 27.05.2022.

Гримашевич Г. Наукові читання пам’яті професора М. В. Никончука [Електронний ресурс] / Г. Гримашевич // Українська мова. - 2013. - № 2. - С. 137-140. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukrm_2013_2_13. – Дата перегляду: 27.05.2022.

Гримашевич Г. Поліський світ у поетичній творчості Миколи Никончука / Галина Гримашевич // Волинь-Житомирщина : іст.-філол. зб. з регіон. пробл. – Вип. 22 (1). – Житомир, 2010. - С. 339-348. - Режим доступу: https://library.zu.edu.ua/vz/221/Vg_2010_22%281%29__41.pdf. - Дата перегляду: 27.05.2022.

Гримашевич Г. І. Функціонування дендронімів у поетичних текстах Миколи Никончука / Г. І. Гримашевич // Волинь-Житомирщина : іст.-філол. зб. з регіон. пробл. - Житомир, 2017. - Вип. 28. - С. 161-167. – Режим доступу: http://library.zu.edu.ua/vz/28/vz_28_161-167.pdf. – Дата перегляду: 27.05.2022.

Доброльожа Г. М. Онімна лексика в поетичній творчості Миколи Никончука (на матеріалі поезій Книжки віршів "Незгаркамінь") / Г. М. Доброльожа // Волинь-Житомирщина : іст.-філол. зб. з регіон. пробл. - Житомир, 2017. - Вип. 28. - С. 168-172. – Режим доступу: http://library.zu.edu.ua/vz/28/vz_28_168-172.pdf. – Дата перегляду: 27.05.2022.

Дяченко Н. Мовні засоби створення образу жінки в поезії М. В. Никончука / Н. Дяченко // Волинь-Житомирщина : іст.-філол. зб. з регіон. пробл. – С. 247-253. – Режим доступу: http://library.zu.edu.ua/vz/24/Vg_2013_24_28.pdf. – Дата перегляду: 27.05.2022.

Дяченко Н. М. Семантико-стилістичне навантаження особових займенників у поезії М. Никончука / Н. М. Дяченко // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – Житомир, 2017. - Вип. 1 (85) : Філологічні науки. – С. 36-39. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VZhDUF_2017_1_9. – Дата перегляду: 27.05.2022.

Завадський М. Никончук Микола // Редакторський практикум: Літературні портрети сучасних українських письменників / упоряд. В. І. Башманівський. – Вип. 2. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. – 2012. – С. 149-154. – Режим доступу: http://eprints.zu.edu.ua/11451/1/%D0%97%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D0%B4%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%9C.pdf. – Дата перегляду: 27.05 2022.

Мойсієнко В. М. Никончук Микола Васильович // Енциклопедія Сучасної України : електронна версія [онлайн] / гол. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України. – Київ : Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України, 2021. - URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=72217. - Дата перегляду: 27.05.2022.

Прус В. Філософ прадавнього Полісся : [про М. Никончука] / Валентина Прус // Волинь-Житомирщина : іст.-філол. зб. з регіон. пробл. – Житомир, 2013. – Вип. 24. - С. 284-287.- Режим доступу: http://library.zu.edu.ua/vz/24/Vg_2013_24_33.pdf. – Дата перегляду: 27.05.2022.

Тищенко Т. "Матеріали" М. В. Никончука як інструментарій для дослідження діалектної лексики / Тетяна Тищенко // Волинь-Житомирщина : іст.-філол. зб. з регіон. пробл. – Житомир, 2013. – Вип. 24. – С. 102-108. – Режим доступу: http://library.zu.edu.ua/vz/24/Vg_2013_24_14.pdf. – Дата перегляду: 27.05.2022.

Халін В. Полісся та полісизми в поезії М. В. Никончука // Волинь-Житомирщина : іст.-філол. зб. з регіон. пробл. – Житомир, 2010. – Вип. 22 (1). – С. 369-373. – Режим доступу: http://eprints.zu.edu.ua/7245/1/никончук.pdf. – Дата перегляду: 27.05.2022.

Халін В. В. Проблема духовності в поезії М. В. Никончука / В. В. Халін // Волинь-Житомирщина : іст.-філол. зб. з регіон. пробл. - Житомир, 2017. - Вип. 28. - С. 173-177. - Режим доступу: http://library.zu.edu.ua/vz/28/vz_28_173-177.pdf. – Дата перегляду: 27.05.2022.

Халін В. Творчість М. В. Никончука в аспекті літературно-краєзнавчих досліджень / Валерій Халін // Волинь-Житомирщина : іст.-філол. зб. з регіон. пробл. - Житомир, 2013. - Вип. 24. - С. 271-276. – Режим доступу: http://library.zu.edu.ua/vz/24/Vg_2013_24_31.pdf. – Дата перегляду: 27.05.2022.

Янчук Н. Фразеологічні одиниці в поетичній спадщині Миколи Никончука / Наталія Янчук // Волинь-Житомирщина : іст.-філол. зб. з регіон. пробл. - Житомир, 2013. - Вип. 24. - С. 277-283. – Режим доступу: http://library.zu.edu.ua/vz/24/Vg_2013_24_32.pdf. – Дата перегляду: 27.05.2022.

Янчук Н. В. Функціонування звертань у поетичних творах Миколи Никончука / Н. В. Янчук // Волинь-Житомирщина : іст.-філол. зб. з регіон. пробл. - Житомир, 2017. - Вип. 28. - С. 178-182. – Режим доступу: http://library.zu.edu.ua/vz/28/vz_28_178-182.pdf. – Дата перегляду: 27.05.2022.

Укладач: ©А. І. Мартинюк